RZECZNIK PRAW DZIECKA
Monika Horna-Cieślak

Warszawa, 10 lutego 2026 r.

ZSM.41.5.2026.OG
(w odpowiedzi należy podać ten znak sprawy)

Szanowny Pan
Paweł Jessa
Regionalny Koordynator wsparcia
pjessa@pcpm.org.pl

Szanowny Panie Koordynatorze,

w związku z napływającymi do Biura Rzecznika Praw Dziecka zgłoszeniami dotyczącymi wprowadzanych zmian w zakresie dostępności i funkcjonowania Ośrodków Zbiorowego Zakwaterowania powstaje konieczność uzyskania przez Rzeczniczkę Praw Dziecka szczegółowych informacji umożliwiających pełne rozeznanie sytuacji oraz ocenę ich wpływu na sytuację dzieci przebywających w tych Ośrodkach.

Z uzyskanych informacji wynika, że w związku z planowanym ograniczeniem dostępności pomocy realizowanej w Ośrodkach Zbiorowego Zakwaterowania – wprowadzanym projektem ustawy o wygaszeniu rozwiązań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (druk numer 2172) (dalej: projekt ustawy), sytuacja dzieci zamieszkujących wraz z matkami w Ośrodkach Zbiorowego Zakwaterowania może ulec dramatycznemu pogorszeniu.

Zgodnie bowiem z projektowaną zmianą (art. 4 pkt 8 projektu ustawy), pomoc polegająca na zakwaterowaniu zbiorowym wraz z całodziennym wyżywieniem ma przysługiwać kobiecie w ciąży lub osobie wychowującej dziecko do 12. miesiąca życia wraz z tym dzieckiem. Wspomniana forma pomocy przestanie być zatem dostępna dla pozostałej

części dzieci. W chwili, gdy ustanie wsparcie związane z zakwaterowaniem, rodziny te nie będą miały realnych możliwości samodzielnego zabezpieczenia potrzeb mieszkaniowych z uwagi na braki w dostępności mieszkań socjalnych i komunalnych lub niemożliwe do zrealizowania koszty najmu prywatnego.

Co istotne, z przekazywanych do Biura Rzecznika Praw Dziecka informacji wynika, że program „Wspólnie do Niezależności", którego celem jest wsparcie procesu usamodzielniania się osób przebywających w Ośrodkach Zbiorowego Zakwaterowania, w praktyce funkcjonuje w sposób niewystarczający do zabezpieczenia potrzeb wszystkich dzieci i opiekunów, do których jest skierowany. Z napływających zgłoszeń wynika, że na terenie miasta Gorzów Wielkopolski beneficjenci programu, w tym rodziny z dziećmi, nie otrzymują wystarczającego wsparcia umożliwiającego bezpieczne i planowe opuszczenie ośrodków. Program ten, przy braku odpowiedniej infrastruktury mieszkaniowej oraz realnych instrumentów wsparcia samorządów, nie stanowi skutecznej alternatywy dla rodzin opuszczających ośrodki.

Powyższe budzi poważne zaniepokojenie Rzeczniczki Praw Dziecka, gdyż brak skutecznego funkcjonowania programu „Wspólnie do Niezależności" przy jednoczesnym wyłączeniu małoletnich z kategorii grupy wrażliwej upoważnionej do pozostania w ośrodkach, może skutkować naruszeniem podstawowych praw dziecka, w szczególności prawa do ochrony, bezpieczeństwa oraz stabilnych warunków bytowych.

Wobec powyższego, działając na podstawie artykułu 10 ustęp 1 punkt 2 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 roku o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. z 2023 r. poz. 292), zwracam się z prośbą o przekazanie:

- informacji, w jaki sposób program „Wspólnie do Niezależności" jest realizowany na terenie miasta Gorzów Wielkopolski;

- opisu faktycznie dostępnych form wsparcia oferowanych w ramach programu oraz zasad kwalifikacji do udziału w nim;

- informacji o działaniach podejmowanych wobec rodzin z dziećmi przebywających w ośrodkach Zbiorowego Zakwaterowania w związku z projektowanymi zmianami ustawowymi;

- stanowiska w zakresie zabezpieczenia dobra dzieci, które wobec braku zaliczenia ich do grupy wrażliwej – mogą zostać zobowiązane do opuszczenia Ośrodków Zbiorowego Zakwaterowania.

Uprzejmie proszę o udzielenie odpowiedzi w możliwie najszybszym terminie, mając na uwadze wagę sprawy oraz jej bezpośredni wpływ na sytuację dzieci przebywających w Ośrodkach Zbiorowego Zakwaterowania.

Z wyrazami szacunku

Monika Horna-Cieślak

Rzecznik Praw Dziecka

/wydane w postaci elektronicznej i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

☐

☐ **Potwierdzam zgodność wydruku z dokumentem wydanym w postaci elektronicznej:**

Identyfikator dokumentu	596143.2164247.3747808
Nazwa dokumentu	Pismo RPD do Regionalnego Koordynatora wsparcia ws przekazania informacji o sposobie realizacji programu Wspólnie do niezależności.pdf
Tytuł dokumentu	Pismo RPD do Regionalnego Koordynatora wsparcia ws przekazania informacji o sposobie realizacji programu Wspólnie do niezależności
Sygnatura dokumentu	ZSM.41.5.2026
Data dokumentu	10.02.2026 21:46:00
Skrót dokumentu	C3B447440F5A512F6715F7211430455AA5662981
Wersja dokumentu	1.6
Data podpisu	10.02.2026
Sygnatariusz	Monika Horna-Cieślak
Stanowisko	Rzecznik Praw Dziecka
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego
	EZD 3.132.31.31.
Data wydruku:	11.02.2026 12:04:14
Autor wydruku:	Czajkowska Magdalena